

بررسی تنوع گونه‌های شکم‌پایان سواحل شمالی خلیج فارس (استان بوشهر)

- محمد ولایت‌زاده*: باشگاه پژوهشگران جوان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز، صندوق پستی: ۱۹۱۵
- هدی محاب: گروه بیولوژی دریا، دانشکده علوم و فنون دریایی خرمشهر، صندوق پستی: ۶۶۹
- محسن حسینی: دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز، صندوق پستی: ۱۹۱۵

تاریخ پذیرش: تیر ۱۳۹۱

تاریخ دریافت: فروردین ۱۳۹۱

چکیده

شکم‌پایان گروه مهمی از کفزیان اکوسیستم‌های آبی می‌باشند که در زنجیره‌ی غذایی و تغذیه ماهیان و سخت‌پوستان نقش اساسی دارند. این تحقیق در سال ۱۳۸۸ به منظور شناسایی و بررسی تنوع گونه‌های شکم‌پایان در سواحل استان بوشهر (خلیج فارس) انجام شد. نمونه‌برداری در ۴ ایستگاه بندر دیلم، بوشهر، بندر دیر و بندر کنگان (ساحل حرا) در دو فصل بهار و تابستان بصورت ماهانه با ۳ تکرار انجام شد. نمونه‌برداری توسط کوادرات صورت گرفت و نمونه‌ها براساس منابع معتبر مورد شناسایی قرار گرفتند. برای بررسی تنوع گونه‌ای و تعیین گونه‌های غالب شکم‌پایان از دو شاخص شانون و سیمپسون استفاده شد. در این تحقیق ۱۲ جنس و ۱۴ گونه از شکم‌پایان شناسایی گردید. در فصل بهار، بیشترین میزان شاخص شانون مربوط به بندر دیر با $H=1/007$ و کمترین میزان آن $H=0/610$ در بندر کنگان مشاهده شد. همچنین در فصل تابستان، بیشترین میزان شاخص سیمپسون مربوط به بندر کنگان با $\lambda=0/621$ و کمترین میزان آن مربوط به بندر دیر در فصل بهار با $\lambda=0/264$ مشاهده شد. بیشترین و کمترین تنوع شکم‌پایان بترتیب در سواحل بوشهر و بندر کنگان مشاهده شد. فراوانی شکم‌پایان با افزایش دما در فصل تابستان کاهش می‌یابد. گونه *Turritella fultoni* در هر چهار ایستگاه مورد مطالعه مشاهده شد.

کلمات کلیدی: نرم‌تنان، شکم‌پایان، تنوع گونه‌ای، خلیج فارس

